

Uchwała nr V/154/2010
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 10 września 2010 roku
w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytów długoterminowych
zaciąganych przez Samorząd Województwa Łódzkiego na pokrycie planowanego
deficytu budżetu w 2010 roku

Na podstawie art.13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001r., Nr 55, poz. 577 z późniejszymi zmianami) i art. 91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1240) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Beata Kaczmarek	- przewodniczący
2. Małgorzata Michałek	- członek
3. Urszula Wiktorowska	- członek

uchwała, co następuje:

Wyraża opinię, że Samorząd Województwa Łódzkiego posiada możliwość spłaty zaciąganych kredytów długoterminowych w łącznej kwocie 148.500.000,00 zł (słownie złotych: sto czterdzieści osiem milionów pięćset tysięcy) z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu w roku 2010.

Uzasadnienie

W dniu 12 sierpnia 2010 r. Marszałek Województwa Łódzkiego działając na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 157, poz.1240) zwrócił się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wnioskiem (SW.0724/33/2010) o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Samorząd Województwa zaciąganych kredytów w łącznej kwocie 148.500.000,00 zł. na sfinansowanie planowanego w roku 2010 deficytu budżetu. Wniosek został uzupełniony w dniu 9 września 2010 r. o prognozę kwoty długu (SW.0724/38/2010). Na łączną kwotę kredytów składają się:

1. 60.000.000,00 zł. - zaciąganego kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym
2. 88.500.000,00 zł. - zaciąganego kredytu w banku krajowym.

Podstawę prawną zaciągnięcia w/w kredytów stanowi Uchwała Nr L/1462/2010 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 12 stycznia 2010 roku w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Łódzkiego na 2010 rok (po zmianach na dzień 30.06.2010r), w którym dochody budżetu zostały określone w wysokości 806.904.211,00 zł. oraz wydatki w kwocie 993.049.227,00 zł. Na pokrycie deficytu budżetu, który wyniósł kwotę 186.145.016,00 zł.. Samorząd Województwa zaplanował zaciągnięcie kredytów na łączną kwotę 148.500.000,00 zł. oraz wolne środki na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 37.645.016,00 zł. W §6 uchwały budżetowej Sejmik postanowił, że zaciąga się kredyt długoterminowy do łącznej wysokości 148.000.000,00 zł., natomiast w zał. nr 7 do uchwały budżetowej określono, że na łączną kwotę kredytu składają się: kredyt zaciągany na rynku krajowym w kwocie 88.500.000,00 zł. (§952) oraz kredyt

zaciągany na rynku zagranicznym w kwocie 60.000.000,00 zł. (§953). Spłata kredytów przewidziana została w latach 2013-2020. Nadto w §22 uchwały budżetowej określona została łączna kwota 73.000.000,00 zł. planowanych do udzielenia w roku 2010 poręczeń i gwarancji za zaciągane kredyty przez Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Łódzkiego.

Wypełniona została zatem dyspozycja art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na finansowanie przejściowego i planowanego deficytu, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowo-pożyczkowych oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE - nie może przekroczyć kwoty określonej w budżecie. Zarówno kwota zaciąganego kredytu jak i jego przeznaczenie zostało zaplanowane w budżecie Samorządu Województwa Łódzkiego. Planowane przez Samorząd przeznaczenie zaciąganych kredytów jest zgodne z określonym w art. 89 ust. 1 pkt. 2 ufp przeznaczeniem, w myśl którego JST mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe, między innymi, na finansowanie planowanego deficytu budżetu. Kwota zaciąganego kredytu została uwzględniona także w określonym w uchwale budżetowej na 2010 rok limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek, o którym mowa w art. 212 ust. 1 pkt. 6 w związku z art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy o finansach publicznych. Samorząd Województwa Łódzkiego wypełnił także dyspozycję normy sformułowanej w art. 94 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą JST mogą udzielać poręczeń i gwarancji, z uwzględnieniem przepisów ufp, a łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej.

Opinia Składu Orzekającego o możliwości spłaty zaciąganego kredytu wyrażona w sentencji niniejszej uchwały poprzedzona została analizą załączonej do uchwały budżetowej oraz do wniosku o opinię prognozy kwoty długu Województwa Łódzkiego na lata 2010 – 2020. Spłatę kredytu:

1. zaciągniętego w roku 2009 na kwotę 130.000.000,00 zł.,
2. zaciąganego w roku 2010 na kwotę 148.500.000,00 zł.,
3. prognozowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w roku 2011 na kwotę 110.000.000,00 zł, w roku 2012 - 75.000.000,00 zł. oraz w roku 2013 – 20.000.000,00 zł.

Samorząd Województwa zakłada począwszy od roku 2013 do roku 2020. W latach 2010 – 2012 do spłaty w wydatkach budżetu planowane są odsetki od kredytów.

Skład Orzekający uwzględnił także:

- łączną kwotę zobowiązań z tytułu udzielonych i planowanych do udzielenia poręczeń - 153.095.236,00 zł. (*stan poręczeń na dzień 1.01.2010 – 80.095.236,00 zł. + planowane do udzielenia w 2010 r. - 73.000.000,00 zł*) oraz potencjalne kwoty wypłat z tego tytułu przypadające w roku budżetowym oraz w następnych latach objętych prognozą kwoty długu.

Możliwość spłaty kredytu w latach 2010 – 2013 Skład Orzekający ocenił na podstawie obowiązujących - z mocy art. 121 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (DZ.U. Nr 157, poz. 1241) - art. 169 i 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. Zgodnie z art. 169 ust. 1 tej ustawy łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz odsetek, wykupu papierów wartościowych wraz z odsetkami i dyskontem, potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń – nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów. Natomiast stosownie do art. 170 ust. 1 ustawy z 30.06.2005 r. łączna kwota długu - do którego zalicza się wartość nominalną wyemitowanych papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek, wymagalnych

zobowiązań wynikających z odrębnych ustaw, prawomocnych orzeczeń sądu lub ostatecznych decyzji administracyjnych oraz zobowiązań wymagalnych uznanych za bezsporne przez JST – nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów JST. Z wymienionych wyżej ograniczeń (15% i 60%) na podstawie art. 169 ust. 3 i art. 170 ust. 3 ustawy wyłączone zostały zobowiązania kredytowo-pożyczkowe zaciągane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami z budżetu UE i EFTA. W odniesieniu do zobowiązań Województwa Łódzkiego nie mają zastosowania wyłączenia, o których mowa wyżej. W latach 2010 – 2013 spłata rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami oraz odsetkami od planowanych kredytów i pożyczek krótkoterminowych, potencjalnych kwot z tytułu udzielonych przez Województwo Łódzkie poręczeń nie przekroczy 15% planowanych dochodów budżetu przy założeniu, że osiągnięte zostaną prognozowane dochody budżetu. Maksymalny wskaźnik spłaty zadłużenia przypada na rok 2013 i wynosi on 14,44 % dochodów ogółem budżetu Województwa tego roku.

W latach 2010 – 2013 także dług Województwa Łódzkiego nie przekroczy 60% dochodów budżetu, maksymalny wskaźnik długu przypada na rok 2012 i wynosić będzie 54,34% dochodów budżetu przy założeniu, że dochody zostaną osiągnięte, zaś kredyty i pożyczki oraz potencjalne kwoty z tytułu udzielonych i planowanych do udzielenia w tych latach poręczeń i gwarancji zachowane zostaną w kwotach określonych w prognozie.

Skład Orzekający ocenił także możliwość spłaty zaciąganego kredytu w latach 2014 – 2020 na podstawie przedłożonej wraz z wnioskiem o opinię prognozy kwoty długu, zgodnie bowiem z art. 121 ust. 2 ustawy Przepisy wprowadzające u.f.p. począwszy od roku 2014 dotychczasowe limity zadłużenia i jego spłaty (60% i 15% dochodów ogółem budżetu JST) zostaną zastąpione limitem ustalonym indywidualnie dla każdej jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o algorytm i na podstawie danych określonych przepisami art. 243 ustawy z dnia sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240). W przypadku Województwa Łódzkiego przedstawiona prognoza dochodów, w tym dochodów bieżących, wydatków bieżących oraz prognozowanych dochodów ze sprzedaży majątku, pozwoliły Składowi Orzekającemu wyrazić opinię, że **Województwo wykazało możliwość spłaty zaciąganego kredytu począwszy od 2014 roku tj. w nowych warunkach prawnych określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r.** Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt. 2 – 4 oraz art. 90, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz odsetkami i dyskontem od kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych zaciąganych na pokrycie przejściowego deficytu budżetu, a także potencjalna kwota spłat udzielonych poręczeń oraz gwarancji, do planowanych przez Samorząd Województwa dochodów budżetu ogółem, nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących tej jednostki powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. W przedłożonej RIO prognozie kwoty długu Województwa w latach 2014 – 2020 dopuszczalny wskaźnik zadłużenia Województwa wymieniony w art. 243 ustawy o finansach publicznych (prawa strona wzoru) kształtuje się na poziomie 21% w roku 2014 i wzrasta do 28 % w 2020 roku. Natomiast spłata zadłużenia wraz z potencjalnymi kwotami poręczeń (lewa strona wzoru) osiąga najwyższy wskaźnik 11,19% prognozowanych dochodów ogółem budżetu w roku 2016.

Skład Orzekający wydając niniejszą opinię wziął również pod uwagę Uchwałę Nr LVIII/1597/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania finansowego przez Województwo Łódzkie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), w której Sejmik wyraził zgodę na zaciągnięcie zobowiązania finansowego z EBI w latach 2010-2013 do kwoty 450.000.000,00 zł., przy czym postanowił,

że wysokość kredytu uruchamianego w latach 2010 – 2013 podlegać będzie w danym roku budżetowym limitom określonym na ten rok w uchwale budżetowej Województwa Łódzkiego. W przedłożonym przez Marszałka Województwa wniosku o opinię znajduje się wyjaśnienie dotyczące podpisanej w dniu 30.06.2010 r. umowy kredytowej przez Samorząd Województwa z EBI w wysokości 450.000.000,00 zł. cyt.: „kredyt może być uruchomiony w transzach w poszczególnych latach, przy czym wysokość poszczególnych transz kredytu w danym roku podlegać będzie limitom określonym na ten rok w uchwale budżetowej Województwa Łódzkiego. W związku z powyższym ostateczna wysokość zaciąganego kredytu uzależniona będzie od aktualnych potrzeb Województwa, limitu ustalonego przez Sejmik Województwa oraz od możliwości wynikających z obowiązujących przepisów prawa w zakresie długu publicznego”. Powyższe jest zgodne z postanowieniami Sejmiku Województwa wyrażonymi w Uchwale Nr LVIII/1597/10 z dnia 29 czerwca 2010 roku, a zawarta na jej podstawie w dniu 30 czerwca 2010 r. umowa kredytowa według złożonych wyjaśnień oznacza tzw. „otwarcie linii kredytowej i określenie maksymalnej możliwości zaciągnięcia przez Samorząd Województwa kredytu” w latach 2010 – 2013. W przeciwnym wypadku planowana do zaciągnięcia w latach 2011 – 2013 kwota 390.000.000,00 zł. kredytu (450 mln zł. – 60 mln zaciąganego w roku 2010), przy uwzględnieniu zaciągniętych w latach ubiegłych i zaciąganych w roku 2010 zobowiązań kredytowo-pożyczkowych oraz planowanej karencji w spłacie tych zobowiązań w latach 2010-2012, przekroczyłaby relację 60% kwoty długu na dzień 31.12. 2013 roku do prognozowanych dochodów budżetu ogółem i wynosiłaby 64,65%, a zatem znacznie powyżej określonego progu w art. 170 obowiązującej w tym zakresie do roku 2013 ustawy z 30.06.2005 o finansach publicznych (art. 121 ust.7 ustawy z 29.08.2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych). W konsekwencji przekroczenie w 2013 roku dopuszczalnego progu długu Samorządu Województwa uniemożliwiłoby tym samym zaciągnięcie kredytu w latach 2010 - 2013 w wysokości 450.000.000,00 zł.

Stosownie do ustaleń zawartych powyżej Skład Orzekający postanowił wydać opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Beata Kaczmarek